

ON ES RALLA DE MIQUEL NETO TASSO, FRARE EXCLAUSTRAT

Antoni Tuduri

Secció de
Genealogia de
l'Ateneu de Maó

Segons em sembla recordar, un dia vaig llegir un article de l'escriptor ferrerenc Joan Pons (no confondre amb altres Joan Pons de també reconeguda vàlua) on citava que Oscar Wilde deia que per escriure només feien falta dues coses: la primera, tenir qualque cosa a dir i, la segona, dir-la.

Deixant de banda la *boutade*, que diuen en francès, un servidor ha tingut més dificultat pel que fa a la primer condició: tenir cosa a dir. Un cop saps que dir, no hi ha major dificultat que provar que la cosa a dir sigui prou intel·ligible pel lector. En cap cas el lector té culpa de la no comprensió de l'escrit. D. Joan Hernández Mora ens deia, a les seves extraordinàries lliçons de llengua i literatura dels nostres anys de Batxillerat, que Josep Mª Quadrado i Nieto, abans de donar a la premsa tipogràfica qualsevol dels seus escrits, li llegia a un home, conegut seu i analfabet, però amb prou intel·ligència natural i, segons fos l'opinió de l'escoltant, revisava o no el seu treball. Si li sonava bé, o si comprenia el missatge, tirava endavant; si l'altre arrufava el nas, solia reconsiderar i, per regla general, modificava l'escrit.

Juan Álvarez Mendizábal

Dic tot açò pel fet que el passat dia 29/04/2017, a la plana 21 del **MENORCA** (la meua miscel·lània va sortir a la pàgina 20, tot just a l'esquerra mirant el diari), el misser Pons-Portella - a qui vull felicitar pel premi rebut- parla dels frares exclaustrats al segle XIX i entre els clergues citats n'hi ha un que m'ha cridat l'atenció. En principi, he pensat que si les expropiacions dels bens anomenats de les «mans mortes» dictades pel ministre Mendizábal l'any 1836- com crec que es coneixien les propietats eclesials de la clerecia regular- s'haguessin produït un segle abans, no podríem parlar avui de Fra Roger ni de la cuina dels anys vuit-cents i, per tant de la confraria que avui ens parla de bons menjars (i beures). Tornant al tema que ens ocupa, a l'article de Pons-Portella surt un frare exclaustrat, de nom Miquel Neto Tasso que m'ha interessat i m'ha permès incorporar-lo a aquesta secció genealògica.

Només vull fer una lleugera correcció pel que fa al segon llinatge d'aquest frare, nat a Maó l'any 1808 i mort l'any 1876 i comentar que el llinatge correcte és «Tasso». Els aficionats a la genealogia sabem prou bé que les grafies dels noms i llinatges depenien molt de qui fos l'escrivà i, sobretot, del seu origen i de la seva llengua materna. Hem arribat a trobar fins a cinc grafies diferents per germans legalment documentats. Un cas és el de les variants del «Rodríguez» que va des de la forma actualment normalitzada (Rodríguez) fins a «Llodrigos», passant per diferents versions, com ara «Rudrigues», «Rodrigos» o la variant recollida per Ruiz i Pablo a «Classes Passives», «Llodrigus». Per tant, un servidor entén que hagi emprat la variant «Taso» del llinatge original «Tasso» que ja ha sortit a dues miscel·lànies, dedicades a l'editor i impressor Lluís Tasso Gonyalons i a la seva parenta, la cantant Nila Tasso i, un

poc de refilada, al pare d'aquesta soprano, l'escultor Torquat Tasso Nadal, reconegut com un dels principals artistes escultors argentins.

I tota aquesta nissaga ve de Bartomeu Tasso Pitaluga, arribat a Maó no sé quin any, que es va casar amb Vicenta Calbó Caldés el dia 17/07/1786, sent l'origen de la saga Tasso ja citada a aquesta secció.

El que jo no sabia és que a aquesta família hi hagués un frare (de fet n'hi havia a moltes famílies més o manco benestants) i el senyor Pons-Portella m'ha obert -és un joc de paraules prou grogler- la portella que m'ha permès escriure aquest article.

Miquel Neto Tasso, (Maó 1808 - 1876 el frare carmelita exclaustrat era fill de Maties Neto Neto i de Lluïsa Tasso Calbó i net per la branca paterna, de Miquel Neto Pons i d'Eulàlia Neto Seguí, casats as Castell l'any 1766 i per la materna del matrimoni ja citat compost per Bartomeu Tasso Pitaluga i Vicenta Tasso Caldés.

Per tant, aquest frare era nét d'una germana del pintor Pasqual Calbó Caldés, del que se celebra enguany el segon centenari del seu traspàs. Hi ha un aspecte curiós i és que l'any 1836, el de la desamortització, aquest frare només tenia 28 anys i, per tant, la seva exclaustació va durar devers 38 anys.

Anant als «bots», un servidor té un nombre mínim de 15 bots, fins a arribar al matrimoni comú entre Pere Neto Fuxà i Anna Miret Sans (Es Castell 1653); Rafael Aedo Pons en té 17 fins a arribar al matrimoni entre Pere Fuxà i Àgueda Serrano (Maó, 1592) i Antoni Guasch en té 18, fins a arribar al matrimoni entre Josep Vinent Herrera i Joana Quevedo Roig (Es Castell, 1612).